

Bruksela, 16 listopada 2023 r.
(OR. en)

15074/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0418(COD)

VISA 222
COWEB 131
COMIX 512
CODEC 2060

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	16 listopada 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 733 final
Dotyczy:	Wniosek - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (<i>Koordinaciona uprava</i>)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 733 final.

Załącznik: COM(2023) 733 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.11.2023 r.
COM(2023) 733 final

2023/0418 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich
paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (*Koordinaciona uprava*)**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1244/2009 z dnia 30 listopada 2009 r.¹ zmieniono rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu². Zmiana polegała na przeniesieniu byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii (obecnie Macedonii Północnej), Czarnogóry i Serbii z załącznika I (państwa, których obywatele muszą posiadać wizy) do załącznika II (państwa, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego, gdy ich pobyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu) do rozporządzenia (WE) nr 539/2001. Zwolnienie z obowiązku wizowego miało (i nadal ma) zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do posiadaczy paszportów biometrycznych.

W związku z ówczesnymi obawami dotyczącymi ryzyka nieregularnej migracji z Kosowa* oraz z uwagi na fakt, że nie przeprowadzono wówczas z Kosowem dialogu w sprawie liberalizacji reżimu wizowego, ze zwolnienia z obowiązku wizowego wyłączono jedną kategorię posiadaczy serbskich paszportów, a mianowicie posiadaczy paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji w Belgradzie. Dyrekcja ta rozpatruje wszystkie wnioski paszportowe złożone przez kosowskich Serbów mieszkających w Kosowie oraz diasporę kosowskich Serbów mieszkających poza Kosowem.

Serbską Dyрекcję ds. Koordynacji ustanowiono w trakcie dialogu z Serbią w sprawie liberalizacji reżimu wizowego. Dyrekcja miała zastąpić siedem regionalnych dyrekcji policji rozproszonych po terytorium Serbii, które do tego czasu były odpowiedzialne za wydawanie paszportów kosowskiemu Serbom. Paszporty wydawane przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji są biometryczne a ich posiadacze wykorzystują je jako dokumenty podróży do UE od czasów ustanowienia tej dyrekcji.

W 2009 r. Kosowo zostało włączone do części 2 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 539/2001, co oznacza, że posiadacze paszportów wydanych przez Kosowo mieli obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich. Od tego czasu sytuacja się zmieniła. 19 stycznia 2012 r. Komisja rozpoczęła dialog z Kosowem w sprawie liberalizacji reżimu wizowego. 14 czerwca 2012 r. przedstawiła Kosowu plan działania, w którym określiła wszystkie przepisy prawne i inne środki, jakie Kosowo musi przyjąć i wdrożyć, aby osiągnąć postępy na drodze do liberalizacji reżimu wizowego. Wspomniany dialog zakończył się pomyślnie i na tej podstawie 4 maja 2016 r. Komisja

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1244/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 336 z 18.12.2009, s. 1).

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 81 z 21.3.2001, s. 1).

* *Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.*

przedstawiła wniosek³ w sprawie przeniesienia Kosowa do załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 539/2001.

Wniosek ten ostatecznie uzgodniono i przyjęto 19 kwietnia 2023 r. Rozporządzeniem (UE) 2023/850⁴ zmieniono rozporządzenie (UE) 2018/1806⁵ (które w międzyczasie zastąpiło rozporządzenie (WE) nr 539/2001), przenosząc Kosowo z części 2 załącznika I do części 4 załącznika II do tego rozporządzenia. Podobnie jak w przypadku wszystkich poprzednich pomyślnie zakończonych dialogów w sprawie liberalizacji reżimu wizowego zdecydowano, że zwolnienie z obowiązku wizowego powinno mieć zastosowanie wyłącznie do posiadaczy paszportów biometrycznych. Uznano ponadto, że zwolnienia tego nie należy stosować przed datą uruchomienia europejskiego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240⁶, lub przed dniem 1 stycznia 2024 r., w zależności od tego, która data przypadnie wcześniej. Ze względu na fakt, że system ETIAS nie zostanie uruchomiony przed 1 stycznia 2024 r., zwolnienie posiadaczy kosowskich paszportów z obowiązku posiadania wizy będzie miało zastosowanie od 1 stycznia 2024 r.

Po przyjęciu rozporządzenia (UE) 2023/850 posiadacze serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji pozostaliby jedynymi obywatelami w regionie Bałkanów Zachodnich objętymi obowiązkiem posiadania wizy podczas podróży do UE na pobyt krótkoterminowy.

Komisja uważa, że wraz z wejściem w życie zwolnienia posiadaczy kosowskich paszportów z obowiązku posiadania wizy uzasadnienie straciło wyłączenie z tego zwolnienia posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji oraz że wszyscy obywatele regionu Bałkanów Zachodnich powinni korzystać z ruchu bezwizowego do strefy Schengen. Z tego względu Komisja proponuje, aby zmienić rozporządzenie (UE) 2018/1806 w celu zwolnienia posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, gdy ich całkowity pobyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Rozporządzenie (UE) 2018/1806 zawiera wykaz państw trzecich, których obywatele muszą posiadać wizę podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz państw trzecich, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu. Rozporządzenie (UE)

³ COM/2016/0277 final.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/850 z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1806 wymieniającego państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kosowo (Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.)) (Dz.U. L 110 z 25.4.2023, s. 1).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz.U. L 236 z 19.9.2018, s. 1).

2018/1806 stosują wszystkie państwa członkowskie z wyjątkiem Irlandii. Jest ono także stosowane przez Islandię, Liechtenstein, Norwegię i Szwajcarię. Rozporządzenie to jest częścią wspólnej unijnej polityki wizowej w zakresie pobytów krótkoterminowych do 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Od czasu rozpoczęcia w 2008 r. pierwszych dialogów w sprawie liberalizacji reżimu wizowego ogólnym celem, jaki przyświecał temu procesowi, było przyznanie całemu regionowi Bałkanów Zachodnich bezwizowego dostępu do strefy Schengen. W 2009 r. zniesiono obowiązek wizowy dla Czarnogóry, Macedonii Północnej i Serbii, w 2010 r. – dla Albanii i Bośni i Hercegowiny, a w 2023 r. – dla Kosowa. W tym kontekście zniesienie wyłączenia posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji ze zwolnienia z obowiązku posiadania wizy zapewniłoby objęcie całego regionu Bałkanów Zachodnich jednolitym systemem wizowym.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Proponowane objęcie posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji zwolnieniem z obowiązku wizowego obowiązującym wobec Serbii jest spójne z wysiłkami Unii na rzecz przyspieszenia integracji regionu Bałkanów Zachodnich z UE.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną wniosku stanowi art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Proponowane rozporządzenie będzie stanowiło rozwinięcie dorobku Schengen.

- **Pomocniczość, proporcjonalność i wybór instrumentu**

Niezbędnej zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1806 należy dokonać w drodze rozporządzenia. Państwa członkowskie nie są w stanie osiągnąć odnośnego celu polityki, działając pojedynczo. Nie istnieją inne (nielegislacyjne) możliwości osiągnięcia tego celu.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Obecna sytuacja, w której kosowscy Serbowie są wyłączeni z ruchu bezwizowego, została omówiona z Serbią i Kosowem.

- **Ocena skutków**

Uznano, że w przypadku niniejszego wniosku nie jest konieczne przeprowadzenie oceny skutków.

- **Prawa podstawowe**

Wniosek nie ma negatywnego wpływu na ochronę praw podstawowych w Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Zmienione rozporządzenie będzie bezpośrednio stosowane od dnia swojego wejścia w życie i zostanie natychmiast wdrożone przez państwa członkowskie. Nie ma potrzeby opracowania planu wdrożenia.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Załącznik II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 zostanie zmieniony przez uwzględnienie posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (serb. *Koordinaciona uprava*) w odniesieniu dotyczącym Serbii.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806 w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (*Koordinaciona uprava*)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806⁷ wymieniono państwa trzecie, których obywatele mają posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu w przypadku, gdy ich całkowity pobyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.
- (2) Serbię przeniesiono do wykazu państw, których obywatele są objęci zwolnieniem z obowiązku wizowego na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1244/2009⁸. W rozporządzeniu tym przewidziano wyłączenie ze zwolnienia z obowiązku posiadania wizy w odniesieniu do posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (serb. *Koordinaciona uprava*).
- (3) Po przyjęciu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/850⁹ przenoszącego Kosowo do części 4 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 posiadacze serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji pozostaliby jedynymi obywatelami w regionie Bałkanów Zachodnich mającymi

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

⁸ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1244/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 336 z 18.12.2009, s. 1).

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/850 z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1806 wymieniającego państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kosowo (Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244/1999 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.)) (Dz.U. L 110 z 25.4.2023, s. 1).

obowiązek posiadać wizę przy przekraczaniu granic zewnętrznych państw członkowskich.

- (4) W związku z tym, aby zapewnić objęcie całego regionu Bałkanów Zachodnich jednolitym systemem wizowym, w odniesieniu dotyczącym Serbii znajdującym się w załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/1806 należy uwzględnić posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji.
- (5) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji Rady 1999/437/WE¹⁰.
- (6) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen¹¹, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE¹².
- (7) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen¹³, które wchodzą w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B i C decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE¹⁴.
- (8) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE¹⁵; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (9) W odniesieniu do Cypru oraz Bułgarii i Rumunii niniejsze rozporządzenie jest aktem stanowiącym rozwinięcie dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym

¹⁰ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

¹¹ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

¹² Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

¹³ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

¹⁴ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

¹⁵ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

w rozumieniu, odpowiednio, art. 3 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2003 r. i art. 4 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2005 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W części 1 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/1806:

„Serbia (oprócz posiadaczy paszportów serbskich wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (w jęz. serbskim: *Koordinaciona uprava*)) (7)”

otrzymuje brzmienie:

„Serbia (z uwzględnieniem posiadaczy serbskich paszportów wydanych przez serbską Dyрекcję ds. Koordynacji (serb.: *Koordinaciona uprava*)) (*)”

(*) Zwolnienie z obowiązku wizowego stosuje się wyłącznie do posiadaczy paszportów biometrycznych wydanych zgodnie z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO).

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący